

LINKÖPINGS TINGSRÄTT
Handläggare 18

INKOM: 2025-03-24
MÅLNR: B 5469-24
AKTBIL: 59

HEMLIG

2024-11-29

LINKÖPINGS TINGSRÄTT

B 5469-24
Aktbilaga 20

35:13 OSL

RÄTTSMEDICINALVERKET

RÄTTSPSYKIATRI STOCKHOLM

Box 4044, 141 04 HUDDINGE

Telefon växel: 010-483 45 00

E-post: rpst@rmv.se · www.rmv.se

RÄTTSPSYKIATRISKT UTLÅTANDE

HEMLIG

Expedieringsdatum

2024-11-29

Rättsmedicinalverkets dnr

S2024-T0328

LINKÖPINGS TINGSRÄTT
Handläggare 18

INKOM: 2024-11-29
MÅLNR: B 5469-24
AKTBIL: 20

Beslut om rättspsykiatrisk undersökning

Domstol Linköpings tingsrätt	Mål nr B 5469-24	Beslutsdatum 2024-11-01	Beslut inkom till RMV 2024-11-01
Domstolens frågeställningar Gärningen begången under påverkan av allvarlig psykisk störning Allvarlig psykisk störning vid undersökningen Rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att inse gärningens innebörd Till följd av den allvarliga psykiska störningen saknat förmåga att anpassa sitt handlande efter sådan insikt Självförvållat rus eller annat liknande tillstånd vid gärningen			

Den undersökte

Efternamn och förnamn Karinsdotter, *Görel* Unni Erika Elizabeth Betula Thea Remus Sylvatica Posse	Personnummer 19910417-1161
Folkbokföringsadress HÖGSTORP, ASKA 215, 592 94 VADSTENA	Samordningsnummer
Annan vistelseadress	Identitet styrkt genom Transportpersonal
Misstänkt för Mord	Häktad Ja ☒ Nej ☐

Rättspsykiatriska slutsatser

Härmed bedöms att Görel Karinsdotter har begått den aktuella gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning, att hon vid tiden för undersökningen lider av en allvarlig psykisk störning, att hon till följd av sitt psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång, att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna henne till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap 3 § brottsbalken, att det till följd av den psykiska störningen finns risk för återfall i brottslighet av allvarligt slag. Överväganden om förmåga att inse gärningens innebörd eller anpassa sitt handlande efter sådan insikt vid gärningstillfället samt överväganden om självförvållat rus eller annat självförvållat tillstånd vid gärningstillfället, återfinns i det rättspsykiatriska utlåtandet.

Ansvarig rättspsykiater

Cilla Pillay

Överläkare, specialist i psykiatri och
rättspsykiatri

Rättsmedicinalverket ser gärna att domstolen tillsänder undersökningsenheten kopia av domen.

Sändlista: Domstolen (digitalt), Mottagande vårdinrättning om tillämpligt (1 ex)

Bakgrund

Görel Karinsdotter är en tidigare ostraffad 33-årig kvinna som är uppvuxen tillsammans med sina föräldrar och en äldre bror utanför Vadstena. Karinsdotter förefaller ha varit tämligen välfungerande fram tills hon var i tjugoårsåldern. Efter att ha studerat en ettårig utbildning på en folkhögskola kom hon att isolera sig i föräldrahemmet och alltmera avskärma sig från yttervärlden. Hon har försörjts av sina föräldrar och har inte haft något arbete. Hon har inte heller haft annat än platoniska förhållanden och hon synes ha svårigheter med mellanmänskliga kontakter. De senaste åren har hon avsagt sig sociala kontakter och huvudsakligen umgåtts med sin mor med vilken hon hade ett nära förhållande. Under 2024 kom modern att alltmera ifrågasätta hennes tillvaro. I den bilagda **socialutredningen** finns ytterligare uppgifter om Karinsdotters tidigare och nuvarande sociala förhållanden.

I den **medicinsk-psykiatriska utredningen** presenteras uppgifter om Karinsdotters sjukhistoria. Karinsdotter har inte undersökts psykiatriskt innan det nu aktuella frihetsberövandet, men det framgår att hon haft psykisk problematik sedan hon var barn. Hon var ofta nedstämd och hade återkommande självmordstankar. I skolan var hon högpresterande men hade svårigheter att interagera socialt med jämnåriga och utsattes för mobbning. Även i vuxen ålder har Karinsdotter haft liknande problematik, vilket bidragit till social isolering. Sjukdomsbilden har även innefattat tvångsmässiga tankar och handlingar som tilltagit på senare år och ytterligare begränsat henne i den mån att hon knappt lämnat sitt föräldrahem.

Karinsdotter förekommer inte i **Polismyndighetens belastningsregister** och är inte tidigare rättspsykiatriskt undersökt. Hon har inte genomgått en § 7-undersökning i aktuellt mål.

Aktuell gärning

Karinsdotter är misstänkt för mord den 30 oktober 2024. Offret är hennes mor. Karinsdotter har erkänt brott. Förordnandet från Linköpings tingsrätt är baserat på Karinsdotters erkännande av gärningen. Vid den rättspsykiatriska undersökningen vidhåller hon erkännandet. Det har inte framkommit något som tyder på att Karinsdotter var påverkad av rusmedel vid tiden för gärningen. Rättskemisk alkohol-och droganalys finns dock inte tillgänglig.

I tillgängligt *förundersökningsmaterial* framgår att en kvinna på gärningsdagen ringde till SOS och uppgav att hon berövat sin mor livet. Telefonsamtalet bröts men vid förnyad kontakt med kvinnan uppgav hon att hon hade tagit livet av modern med en yxa. Hon berättade även att hennes far var vid liv och att han befann sig på bostadens övervåning. Polis som kom till platsen anträffade en avliden person i bostaden. Karinsdotter greps och fördes till polisstationen i Motala.

Expedieringsdatum	Rättsmedicinalverkets dnr
2024-11-29	S2024-T0328

I *polisförhör* uppgav Karinsdotter följande. Efter att ha hämtat några apelsiner från köket hade modern bett att få en av frukterna, vilket gjort henne arg. Hon hade därefter lagt tillbaka alla apelsiner. Modern hade tyckt att Karinsdotter var barnslig som lagt ifrån sig apelsinerna, och uppmanat henne att växa upp. Karinsdotter hade blivit arg och begett sig till snickarboden för att hämta någon form av vapen, antingen en yxa eller en slägga. Vid tidpunkten hade hon varit klädd i en t-shirt och en sjal, men helt saknat kläder underkroppen. I snickarboden hade hon hittat en mindre yxa som hon ansett var för liten och istället tagit en större som hon förstått sig passade som mordredskap. Karinsdotter hade därefter återvänt till huset och begett sig till moderns rum där hon omedelbart slagit henne med yxan i syfte att döda henne. Då Karinsdotter börjat angripa modern hade hon känt sig tvingad att fortsätta. Efteråt hade hon tänkt att det var skönt att inte längre behöva höra moderns röst. Karinsdotter hade därefter insett hon att hon saknat sin mor och ångrat att hon inte avbrutit attacken. Hon hade initialt tänkt gömma moderns döda kropp under sängen för att inte åka fast för att ha bragt henne om livet, men ångrat sig och insett att hon ville att modern skulle få rättvisa.

I *undersökningssamtal* vidhåller Karinsdotter de uppgifter hon lämnat i polisförhör. Hon tillägger att hon kort efter att ha dödat modern såg hennes spöke. Spöket sade att hon älskade Karinsdotter som i sin tur bad spöket om ursäkt.

Den rättspsykiatriska undersökningen

Vid ankomsten till den rättspsykiatriska undersökningsenheten den 6 november 2024 är Karinsdotter inte ordinerad läkemedel. Hon erhåller inte heller läkemedel under utredningstiden.

Karinsdotter är införstådd i syftet med den rättspsykiatriska undersökningen. Hon är orienterad till person, plats och situation. Grundstämningen är normal. Hon uppvisar ingen påtaglig ångest, fränsett vid ett tillfälle då hon inte meddelas om utredningssamtalet i förväg. Karinsdotter medverkar, men det framgår att hon efteråt önskar tvätta sina kläder eftersom de i samtalsrummet kommit i kontakt med ytor som hon anser orena samt att hon har säkerställt att vistelseavdelningens tvättstuga är ledig efter utredningssamtalet. Hon ger god formell kontakt och svarar artigt på ställda frågor om sin bakgrund och psykiska hälsa, men framstår som problemförnekade och känslig för kritik. Den känslomässiga kontakten är begränsad med en repertoar av ansiktsuttryck som upplevs stela och emellanåt situationsinadekvata, i synnerhet vid samtal om gärningen då Karinsdotter förefaller tämligen oberörd. Vidare uppvisar hon tankemässig rigiditet med svårigheter att finna alternativa strategier och anpassa sig till förändringar samt att välavvägt hantera motgångar och ifrågasättanden. Hon ger även uttryck för orealistiska karriär- och framtidsplaner som inte är förenliga med det levnadsätt hon haft. Karinsdotter beskriver återkommande vidskepliga tankar och

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr

2024-11-29 S2024-T0328

övernaturliga fenomen, men ger inte uttryck för psykotiska symtom. I utredningssamtal företer hon ingen sjuklig uppvarvning och hon uppvisar inte heller tydliga tecken till bristande verklighetsanknytning under utredningstiden. Karinsdotter beskriver mångåriga depressiva besvär och självmordstankar och bedöms över tid ha en ökad självmordsrisk som emellertid inte bedöms akut förhöjd under utredningstiden.

I **psykologutredningen** framgår att Karinsdotter deltar på ett adekvat sätt i undersökningen och ger ett artigt, men samtidigt reserverat och socialt obekvämt intryck i kontakten. I relation till de aktuella omständigheterna och den gärning hon står åtalad för framstår hon i det närmaste som känslomässigt oberörd. Karinsdotter ger viss ögonkontakt och uttrycker ofta kortfattade artighetsfraser, men det övergripande intrycket är att hon har svårigheter att förhålla sig till socialt samspel på ett intuitivt och flexibelt sätt. Aktuella testresultat och övrig tillgänglig information tyder på att hon har starka allmänintellektuella resurser i teoretisk bemärkelse, en kapacitet som dock står i tydlig kontrast gentemot hennes vardagliga funktionsnivå. Personlighetsmässigt framstår Karinsdotter som rigid, kategorisk och socialt säregen med en kraftfull fantasi som pådrivit såväl kreativa som vidskepliga uttryck. Vid motgångar och ifrågasättanden tenderar hon att bli tankemässigt låst, med nedsatt kapacitet att beakta annat än sitt eget avgränsade perspektiv.

I **omvårdnadsutredningen** beskrivs Karinsdotters fungerande på vistelseavdelningen. Karinsdotter befinner sig mestadels på sitt vistelserum, men kommer i regel ut i allmänna utrymmen för måltider, promenader och nyttjande av tvättstuga. Hon tar ingen kontakt med andra intagna och deltar inte heller i aktiviteter. I kontakten med personal svarar hon vänligt på tilltal men visar inget intresse för att inleda samtal. Hon har ofta ett leende på läpparna och uttrycker artighetsfraser på ett något gammeldags vis, men upplevs överlag känslomässigt avstängd och dyster. Karinsdotter önskar i förväg informeras om utredningssamtal för att därefter ges möjlighet att tvätta kläder. Hon använder sig av papper för att inte vidröra dörrhandtag och andra ytor.

Diagnostisk bedömning

Det framgår tydligt att Karinsdotter har en mångårig psykisk problematik, trots avsaknad av psykiatriska kontakter innan frihetsberövandet. Vid flera läkarbedömningar efter gärningen har hon bedömts uppvisa tecken till autism (en utvecklingsrelaterad funktionsavvikelse kännetecknad av varaktiga brister i socialt samspel samt begränsade och repetitiva beteenden) och vid den rättspsykiatriska undersökningen förevisar hon tydliga sådana svårigheter. Hon framstår som flack i den känslomässiga kontakten och tycks ha en begränsad repertoar avseende icke-verbala kommunikationsuttryck. Karinsdotters svar är koncisa och samtalen präglas av bristande flyt och ömsesidighet.

Expedieringsdatum Rättsmedicinalverkets dnr

2024-11-29 S2024-T0328

Som barn hade Karinsdotter svårt att intuitivt förstå och samspela med jämnåriga, men kunde allteftersom tillägna sig färdigheter relaterade till icke-verbal kommunikation och vad som beteendemässigt förväntades i olika sociala sammanhang. Hon berättar att hon lätt fastnade i rutiner, hade påträngande tankar om symmetri och ordning samt under perioder hade intensiva intressen. Vidare har hon svårt med vissa konsistenser i mat och uttrycker en stark aversion inför att röra vid materialet fleece. Under tonåren ska hon bland annat ha fått kommentarer om att hon var ”konstig” då hon i samtal, oavhängigt sammanhang, kunde börja prata om sina egna intressen och hon har även som vuxen ofta svårt att förstå skämt. Karinsdotter beskriver överlag social interaktion som mycket uttröttande.

Även om Karinsdotters goda intellektuella resurser sannolikt bidragit till utvecklandet av kompensatoriska strategier framstår det som tydligt att hon alltjämt har en nedsatt förmåga till social interaktion och mellanmänniskt samspel. Inom ramen för aktuell undersökning framträder även en uttalad tankemässig rigiditet som negativt inverkar på hennes förutsättningar till förändring och vardaglig självständighet. Karinsdotter bedöms uppfylla kriterier för diagnosen autism.

Därutöver bedöms Karinsdotters autistiska problematik medfört att hon haft en betydande sårbarhet för utvecklandet av annan psykisk ohälsa såsom depression, ångest och tvångssyndrom – svårigheter som i flera år i förelegat i varierande omfattning och som i dagsläget bidrar till symtombildens omfattande komplexitet och symtombörda.

De beskrivna diagnostiska tillstånden förelåg vid gärningen och föreligger alltjämt vid undersökningen. De angivna diagnoserna fastställs i enlighet med det internationellt erkända diagnossystemet DSM-5-TR¹.

Autism, kräver omfattande stöd för brister i social kommunikationsförmåga samt för begränsade, repetitiva beteenden

Tvångssyndrom, med bristande insikt

Ihållande depression (dystymi) med ångest

¹ American Psychiatric Association (2022) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition, Text Revision. Arlington, USA: American Psychiatric Publishing.